

РЕПУБЛИКА СРПСКА

В Л А Д А

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

*Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел: +387 (0) 51/338-478, факс:+387 (0) 51/338-844,
E-mail: mup@mup.vladars.net*

**ПРОЈЕКАТ
ЗА РАД ПОЛИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ
У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ ЗА ПЕРИОД
2012 – 2015. ГОДИНЕ**

Бања Лука, јун 2011. године

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ.....	2
СКРАЋЕНИЦЕ.....	4
УВОД.....	5
- Шта је рад полиције у заједници.....	5
- Основни аспекти рада полиције у заједници.....	5
- Конкретне мјере и активности полиције у заједници.....	5
- Зашто се бавити радом полиције у заједници.....	6
I ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ И ПОСТИГНУТИХ РЕЗУЛТАТА У ОБЛАСТИ РАДА ПОЛИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ.....	7
- Досадашње активности.....	7
- Критички осврт.....	10
II МИСИЈА.....	11
III ПРОЈЕКТНИ ЦИЉЕВИ.....	12
ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 1.	
Институционализовање РПЗ и трансформација ове области у МУП-а РС.....	12
- Пројектни задатак 1.1. Организационо уредити структуру полиције која ће промовисати и ефикасно проводити принципе РПЗ.....	12
- Пројектни задатак 1.2. Описати дјелокруг рада организационих јединица и радних мјеста у оквиру организационе структуре полиције са јасно постављеним обавезама на провођењу принципа РПЗ.....	12
- Пројектни задатак 1.3. Развити критеријуме за процјену рада полиције у области РПЗ.....	13
- Пројектни задатак 1.4. Унаприједити оперативно превентивни рад полиције.....	14
- Пројектни задатак 1.5. У континуитету проводити школовање, обуку и стручно усавршавање у циљу подизања стручне оспособљености свих структура полиције за успјешно провођење РПЗ.....	14
ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 2.	
Радити на повећању учешћа друштвене заједнице у процесу уочавања и партнерског рјешавања безбједносних проблема.....	15
- Пројектни задатак 2.1. Унаприједити сарадњу са надлежним министарствима Владе Републике Српске у циљу успостављања механизма који ће обезбиједити веће учешће локалних заједница у провођењу концепта РПЗ.....	15
- Пројектни задатак 2.2. Интензивирати сарадњу са грађанима на нивоу локалних заједница.....	15
- Пројектни задатак 2.3. У партнерству са заједницом унаприједити механизме за превенцију, идентификацију и рјешавање безбједносних проблема, укључујући и област комуналне превенције.....	16

ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 3.	
Побољшати представљање рада полиције јавности и повећати повјерење грађана у полицију.....	17
- Пројектни задатак 3.1.	
Унаприједити механизме за размјену информација са заједницом.....	17
- Пројектни задатак 3.2.	
Развити механизме за испитивање осјећаја безбједности грађана и степена повјерења у полицију.....	17
- Пројектни задатак 3.3.	
Одредити приоритете и начине полицијског дјеловања у складу са потребама заједнице.....	18
IV ПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА – ПРАЋЕЊЕ И ПРОЦЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ.....	19
- Финансирање Пројекта.....	22

СКРАЋЕНИЦЕ

БиХ	Босна и Херцеговина
ВСС	Висока стручна спрема
ВШС	Виша школска спрема
ВШУП	Висока школа унутрашњих послова
ДФИД	Одјељење за међународни развој британске владе
ЕУ	Европска унија
ЕУПМ	Полицијска мисија Европске Уније
ИПТФ	Међународне полицијске снаге
ИЦИТАП	Међународни програм помоћи за обуку у области кривичних истрага
МУП	Министарство унутрашњих послова
НВО	Невладина организација
РПЗ	Рад полиције у заједници
РС	Република Српска
СДЦ	Швајцарска агенција за развој и сарадњу
СЕПЦА	Асоцијација шефова полиције југоисточне Европе
УНДП	Развојни програм Уједињених нација
ЦСС	Центар за сигурносне студије

У В О Д

Шта је рад полиције у заједници

Постоји много дефиниција рада полиције заједници, али оно што им је заједничко је закључак да рад полиције у заједници представља партнерство између полиције и грађана у циљу уочавања и рјешавања безбједносних проблема у заједници.

Рад полиције у заједници има два аспекта. С једне стране, он представља филозофију рада цијеле полиције, њен став према самој себи и улози коју има у друштву. С друге стране, рад полиције у заједници је скуп многобројних оперативних мјера и радњи које се предузимају у циљу побољшања безбједности, повећања осјећаја безбједности и повјерења између грађана и полиције.

Основни аспекти рада полиције у заједници

Тежња полиције да буде „сервис грађана“ се најјасније види кроз рад полиције у заједници. У овом смислу, рад полиције у заједници је активност коју треба да спроводе сви службеници који раде у полицији. Једним модерним начином рада, интегрисаним у друштво, грађанима се може пружити квалитетна услуга која ће резултирати повећањем, како објективне, тако и субјективне безбједности, те допринијети повећању повјерења које грађани имају у полицију и државу уопште. Рад полиције у заједници је став који се мора пројектовати не само изван полиције, него и унутар саме организације јер принципи на којима се заснива рад полиције у заједници: повјерење, контакт, сарадња, тимски рад и отвореност, морају прво заживјети унутар саме полиције, да би се могли пројектовати према вањским партнерима.

Конкретне мјере и активности полиције у заједници

Поред филозофије коју сви запослени у полицији треба да усвоје, постоје много оперативних мјера које се предузимају у оквиру рада полиције у заједници. Неке од њих су:

- проактиван и превентиван рад полиције;
- отворени, стални и планирани контакти и комуникација са грађанима;
- рад посебно оспособљених полицајаца у урбаним зонама у којима током дужег временског периода сарађују са грађанима, институцијама, привредницима и другим субјектима;
- уочавање проблема који представљају пријетњу за грађане и рад на њиховом дуготрајном рјешавању или ублажавању.

Основни циљеви рада полиције у заједници су:

- изградња повјерења;
- унапређење личног осјећаја безбједности;
- унапређење опште безбједности.

Реализација ових циљева услиједиће дјеловањем у четири радне области РПЗ:

- контакт – присутност;
- сарадња – тимски рад;
- превенција;
- отвореност – односи с јавношћу.

Зашто се бавити радом полиције у заједници

Једна од основних људских потреба је потреба за безбједношћу. У модерном друштву држава је на себе преузела дужност да својим грађанима пружи безбједност, а полиција је најважнији субјект којим у ту сврху држава располаже. Начин на који се полиција односи према грађанима осликава и однос који сама држава има према својим грађанима. Држава, а полиција прије свих, поред објективне слике безбједности која се добије поређењем разних статистичких података, мора да води рачуна о личном осјећају безбједности сваког појединца. Да ли сматрају да се проблеми који их оптерећују узимају у обзир и рјешавају? Да ли се грађани осјећају као партнери и корисници услуга, или као објекти над којима полиција спроводи мјере и радње које је сама испланирала?

Анализирањем наведених питања доћи ћемо до закључка да постоји мноштво проблема који погађају грађане а који не могу бити ријешени ако полиција, или било која друга служба, дјелује сама. Потребан је мултидисциплинаран приступ јер уочавање и рјешавање већине проблема захтјева заједничко дјеловање општинских органа и инспекција, медицинских служби, образовних установа, привредних друштава, невладиних организација, удружења грађана и многих других. Рјешавањем проблема које су грађани препознали, предочили и у чијем су рјешавању учествовали истински се демонстрира намјера полиције да буде сервис грађана и на тај начин се појачава повјерење грађана у полицију и, индиректно, у државу. Такође, спознаја грађана да могу утицати на рјешавање безбједносних проблема заједнице, има огроман утицај на лични осјећај безбједности, што је предуслов за квалитетан живот.

I ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ И ПОСТИГНУТИХ РЕЗУЛТАТА У ОБЛАСТИ РАДА ПОЛИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ У РЕПУБЛИЦИ СРПскоЈ

Досадашње активности

Реализација основних начела рада полиције у заједници на подручју Републике Српске започела је 2002. године, у сарадњи са ИПТФ, да би у 2004. и 2005. години, на иницијативу ЕУПМ, реализовани пројекти “Рад полиције у заједници” и “Јачање способности локалне полиције у погледу сигурности повратника”. Сарадња са међународним представницима настављена је кроз пилот-пројекат „Рад полиције у заједници и безбједност заједнице“ који је од септембра 2003. године па до краја новембра 2005. године, на партнерским основама са представницима локалне заједнице и уз подршку Одјељења за међународни развој британске владе (ДФИД), успјешно проведен на подручју општине Приједор.

Представници МУП РС учествовали су и у изради „Старетегије за рад полиције у заједници у БиХ“, а дали су свој допринос у провођењу стратешких начела као чланови Тима за имплементацију „Стратегије за рад полиције у заједници у БиХ“. Наиме, половином 2006. године именована је радна група за израду нацрта “Стратегије за рад полиције у заједници у БиХ”, која је у новембру исте године успјешно окончала поменућу активност, а 27.07.2007. године Вијеће министара БиХ званично је усвојило овај документ, да би у јануару 2008. године донијело Одлуку о именовању радног тима за имплементацију “Стратегије за рад полиције у заједници у БиХ”, чији је мандат трајао до краја 2010. године.

Од 2007. године МУП РС успјешно сарађује са Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу (СДЦ), уз чију је помоћ квалитетно реализован низ едукативних и практичних активности. Планиране активности са СДЦ прецизиране су Споразумом „Рад полиције у заједници у Босни и Херцеговини“, који је Швајцарска агенција за развој и сарадњу потписала са свим полицијским агенцијама у БиХ, за период од 2007. па до краја 2010. године. На основу тог документа успједила је реализација бројних стратешких начела, а успјешно су проведени и различити семинари за виши и средњи руководни кадар МУП РС. Током 2008. године, општина Добој је изабрана за референтни град у РС у области рада полиције у заједници, па је недуго потом извршена едукација руководиоца, вођа сектора, као и три полицајца за рад полиције у заједници, из области РПЗ и маркетинга безбједности. Током 2009. и 2010. године настављена је сарадња са СДЦ, тако да је половином 2010. године окончан обиман курс „Трансакциона анализа“, који су у наведеном периоду похађали сви овлаштени радници МУП РС и шалтерски службеници, који су свакодневно у контакту са грађанима. Почетком 2010. године реализовани су стручни курсеви за седам РПЗ полицајаца из Бања Луке и Приједора, а до краја јуна едукација за још седам РПЗ полицајаца из Бијељине, Источног Сарајева, Пала и Требиња, тако да сада у Републици Српској ради укупно 17 РПЗ полицајаца. У два наврата, заједно са стручњацима СДЦ, извршена је анализа рада и остварених резултата РПЗ полицајаца, чије су досадашње активности позитивно оцијењене. Крајем марта 2010. године, уз подршку истих партнера, окончана је полугодишња дјелатност Радне групе за израду „Приручника о раду полиције у заједници у БиХ“, у којој су активно учествовала четири представника МУП РС. Приручник је до краја априла исте године дистрибуиран свим организационим јединицама МУП РС. У сарадњи са партнерима из Швајцарске реновиране су пријемне просторије у полицијским

зградама ПС за БС Добој, ПС Бања Лука-Центар, ПС Бања Лука-Обилићево, ПС Приједор 1 и ПС Бијељина. Током септембра и октобра 2010. године, стручњаци СДЦ укључили су се и у реализацију превентивне кампање „Спријечимо малољетничку делинквенцију“, која ће трајати до половине маја 2011. године. Поменуту кампању, у сарадњи са Министарством просвјете и културе и локалним центрима за социјални рад, МУП РС проводи на читавом подручју РС. У фебруару 2011. године одржан је састанак са представницима СДЦ, током којег су прецизиране заједничке активности до краја наведеног једногодишњег периода.

Успјешно се проводе бројни пројекти, међу којима су најзначајнији „Школски полицајац“ и „Дани отворених врата“, а у августу 2009. године започета је реализација изузетно значајног пројекта „Рад полиције у мултиетничким срединама“. Припадници полиције иницирали су оснивање локалних форума за безбједност заједнице, тако да ове асоцијације дјелују у свим градовима и општинама Републике Српске, у циљу идентификовања и рјешавања бројних безбједносних, али и проблема комуналне превенције.

Осим пројеката у оквиру имплементације рада полиције у заједници, реализоване су различите превентивне кампање као што су: „Обиљежавање Међународног дана против злоупотребе дрога и трговине људима“, „Заштитимо своју имовину“, „За трезвену младост“ (поштовање прописа којима је санкционисана продаја, употреба и точење алкохолних пића на јавним мјестима лицима млађим од 18 година), „Кацига живот чува“, „Заштитимо дјецу у саобраћају“, „Спријечимо разбојништва“, „Опасности и законске консеквенце недозвољене употребе пиротехничких средстава и оружја“, „Разбојништва-помозите себи да не постанете жртва“, „Спријечимо малољетничку делинквенцију“, „Благовремено замијените лична документа“, „Не допустите лопову да љетује у вашем дому“, „Полиција и грађани заједно“, „Возите опрезно, љетујте безбрижно“, које су адекватно пропраћене у средствима јавног информисања. Такође, у више наврата успјешно су реализоване и акције добровољног давања крви, којима су се масовно одазивали припадници МУП РС, као и бројним другим манифестацијама.

У склопу сарадње са Асоцијацијом шефова полиција Југоисточне Европе (SEPCA), представници МУП РС учествовали су у посљедњих пет година у реализацији свих активности радне групе за рад полиције у заједници, а на иницијативу британске агенције „Saferworld“ и Центра за сигурносне студије из Сарајева (ЦСС), урађен је Оперативни приручник о партнерству полиције и заједнице, у чијем су креирању учествовали и представници МУП РС.

У циљу унапређења активности у области рада полиције у заједници, Управа полиције је почетком априла 2010. године остварила ближу сарадњу са представницима УНДП, који су изразили жељу да пруже конкретну помоћ на локалном нивоу, првенствено у јачању партнерства полиције и заједнице и помагању дјеловања локалних форума за безбједност у неколико општина Републике Српске. Приликом избора општина водило се рачуна да су у питању мултиетничке, повратничке средине, у којима успјешно дјелују локални форуми за безбједност. На основу тих критеријума, у Републици Српској су изабране општине Приједор, Вишеград и Братунац.

Остварена је и сарадња са Омбудсманом за дјецу РС, у склопу које је 2010. године реализовано учешће у раду округлог стола „Не алкохолу међу младима“. Почетком 2011. године, са истом институцијом започета је сарадња на пројекту сузбијања просјачења дјече у Републици Српској.

Крајем 2010. године, на електронску страницу МУП РС постављен је и сегмент рада полиције у заједници и превенције, са наведеним циљевима и историјатом ове области полицијског дјеловања у Републици Српској, реализованим пројектима и кампањама,

обављеном едукацијом, контакт подацима о 17 РПЗ полицајаца и пригодним фотографијама које су настале током досадашње реализације РПЗ активности.

Када је ријеч о школовању, обуци и стручном усавршавању, прве активности из области рада полиције у заједници на Полицијској академији Управе за полицијско образовање МУП РС реализоване су у сарадњи са ИЦИТАП, 2000. године, а похађао их је наставни кадар. Тај процес је настављен уврштавањем тема из области рада полиције у заједници у наставне планове и програме основне полицијске обуке првог и другог нивоа и наставне планове и програме стручног усавршавања полицијских службеника.

Од 2005. године, доношењем Наставног плана и програма „Основне полицијске обуке први ниво“, у програмске садржаје наставног предмета „Послови полиције и правила понашања“ уврштена је тематска цјелина „Рад полиције у заједници“, а похађало је 209 полазника. У периоду од 1999. године до краја јануара 2009. године одржано је пет курсева „Основна обука за раднике МУП-а РС са ВШС и ВСС“ коју су завршила 174 полицијска службеника, а садржаји рада полиције у заједници су реализовани кроз два наставна часа. Током 2010. године назив курса промијењен је у „Основну полицијску обуку други ниво“, а завршило га је 12 полицијских службеника, који су са садржајем рада полиције у заједници упознати током два наставна часа. Наставни план и програм „Курса за средњи руководни кадар“, обухвата садржаје из области рада полиције у заједници у трајању од три наставна часа, а у периоду од 2000. године одржано је 12 таквих курсева, које је завршио 261 полазник. Од 2006. године је одржано седам семинара „Рад полиције у заједници и рад на безбједносном сектору“, који је похађало 189 полицијских службеника. Програмски садржаји се реализују током 30 наставних часова. Током 2010. године донесен је Наставни план и програм семинара „Рад полиције у заједници-први ниво“, који ће се реализовати кроз 18 наставних часова, а циљна група су полицијски службеници МУП-а Републике Српске који обављају послове РПЗ полицајаца. У наставни план и програм семинара „Основна полицијска обука радника МУП-а РС са средњом стручном спремом“, који датира из 2010. године, уврштен је наставни предмет „Рад полиције у заједници“, а програмски садржаји се реализују током 16 наставних часова. Од 2007. године инструктори на Полицијској академији одржали су три семинара „Трансакционе анализе“ за свршене кадете основне полицијске обуке први ниво, а исти семинар је похађао 91 полазник. Предмет „Рад полиције у заједници“ на Високој школи унутрашњих послова студенти су почели изучавати у школској 2002/03. години у трајању од једног семестра и од тада је програм предмета у више наврата мијењан и унапређиван.

Критички осврт

Током вишегодишњег рада у овој области полицијског дјеловања МУП РС се суочио и са различитим проблемима и недоследностима у одређеним аспектима дјеловања у појединим подручјима. Један од проблема појавио се у домену успостављања партнерских односа са заједницом, а конкретан примјер су форуми за безбједност грађана који су били слабо прихваћени у неким општинама.

Такође, различите дилеме јавиле су се и међу припадницима полиције јер поједини руководиоци и један број полицијских службеника нису одмах успјели да разумију основне принципе рада полиције у заједници, због чега је њихова имплементација каснила, или је у одређеној мјери релизована на погрешан начин.

Иако су мањи недостаци уочени у још неким сегментима рада полиције у заједници, међу највећим проблемима било је и још увијек је непостојање критеријума и инструментата за објективно вредновање и оцјењивање успјешности у области РПЗ.

II МИСИЈА

Полиција Републике Српске, на бази стратешког планирања и дјеловања, биће посвећена даљем јачању и повећању повјерења заједнице у полицију и унапређењу њихове безбједности, без обзира на расно, етничко-национално поријекло, вјеру, пол или доб, уз једнако и професионално поступање према свима, у складу са њиховим потребама. Такође, константно ће радити и на јачању осјећања личне безбједности, као и безбједности локалне заједнице, развијању продуктивнијих односа са медијима и бољем представљању полицијског рада јавности, те промовисању и разумијевању овлашћења и улоге полиције у заједници којој служе.

Израдом и примјеном Пројекта за рад полиције у заједници у Републици Српској за период 2012 – 2015. године, МУП РС ће створити реалне претпоставке за даље изграђивање и унапређивање полицијског рада, заснованог на проактивном, превентивном, циљаном, транспарентном и партнерском приступу полиције, а све у циљу стварања безбједнијег друштва и побољшања укупног квалитета живота сваког појединца.

Извршење ове мисије подржавају сљедећа три пројектна циља:

- 1. ИНСТИТУЦИОНАЛИЗОВАТИ РПЗ И НАСТАВИТИ ТРАНСФОРМАЦИЈУ ОВЕ ОБЛАСТИ У МУП РС;**
- 2. РАДИТИ НА ПОВЕЋАЊУ УЧЕШЋА ДРУШТВЕНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ПРОЦЕСУ УОЧАВАЊА И ПАРТНЕРСКОГ РЈЕШАВАЊА БЕЗБЈЕДНОСНИХ ПРОБЛЕМА;**
- 3. ПОБОЉШАТИ ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДА ПОЛИЦИЈЕ ЈАВНОСТИ И ПОВЕЋАТИ ПОВЈЕРЕЊЕ ГРАЂАНА У ПОЛИЦИЈУ.**

Сваки од ова три пројектна циља је разрађен кроз пројектне задатке који се односе на спровођење укупног рада полиције у заједници.

III ПРОЈЕКТНИ ЦИЉЕВИ

ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 1.

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗОВАТИ РПЗ И НАСТАВИТИ ТРАНСФОРМАЦИЈУ ОВЕ ОБЛАСТИ У МУП-а РС.

Пројектни задатак 1.1.

Организационо уредити структуру полиције која ће промовисати и ефикасно проводити принципе РПЗ.

Жељени исход:

Постојање организационих облика у структури МУП РС који обезбјеђују функционалније спровођење принципа РПЗ.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- формирати Тим за реализацију Пројекта;
- систематизовати радна мјеста инспектора за превенцију у Управи полиције;
- унаприједити улогу и професионални оквир рада постојећих инспектора координатора у ЦЈБ;
- у складу са потребама повећати број РПЗ полицајаца у срединама у којима дјелују;
- успоставити рад РПЗ полицајаца у урбаним срединама у којима постоји потреба;
- по потреби систематизовати нова радна мјеста у склопу којих би се полицијски службеници бавили пословима РПЗ.

Пројектни задатак 1.2.

Описати дјелокруг рада организационих јединица и радних мјеста у оквиру организационе структуре полиције са јасно постављеним обавезама на провођењу принципа РПЗ.

Жељени исход:

У опису дјелокруга рада одговарајућих организационих јединица и радних мјеста у оквиру организационе структуре јасно су дефинисани послови и задаци у области РПЗ.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- кроз Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у МУП РС у поглављима "дјелокруг и надлежност организационих јединица" и "опис послова и задатака" предвидјети и послове из области РПЗ;

- инструктивним актима министарства прецизније дефинисати све обавезе, послове и активности у области РПЗ.

Пројектни задатак 1.3.

Развити критеријуме за процјену рада полиције у области РПЗ.

Жељени исход:

Постојање објективних критеријума за праћење, процјену и вредновање рада полиције у области РПЗ.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- формирати радну групу за доношење критеријума процјене и вредновања рада полицијских службеника за РПЗ;
- развити, усвојити и пустити у рад ново апликативно рјешење обраде података и извјештавања које омогућава квалитетније праћење резултата остварених у области РПЗ;
- прикупљати информације од стране руководиоца о раду РПЗ полицајаца на одређеном подручју путем интервјуа са грађанима.

Пројектни задатак 1.4.

Унаприједити оперативно превентивни рад полиције.

Жељени исход:

Задовољавајући ниво оперативног и превентивног рада полиције на терену чији је резултат стабилно стање безбједности.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- обезбједити афирмативан однос руководних радника према полицајцима у позорничкој и патролној дјелатности;
- обезбједити присуство истих полицајаца у позорничкој и патролној дјелатности на истом подручју;
- унаприједити и развити криминалистичку превенцију;
- унаприједити механизме за бољу размјену безбједносних информација између полицијских службеника у оквиру полицијске станице.

Пројектни задатак 1.5.

У континуитету проводити школовање, обуку и стручно усавршавање у циљу подизања стручне оспособљености свих структура полиције за успјешно провођење РПЗ.

Жељени исход:

Наконведеног школовања, обуке и стручног усавршавања постигнут је планирани ниво разумјевања и схватања концепта РПЗ од стране рукоиводних структура свих нивоа, побољшана ефикасност полиције заснована на модерним принципима руковођења и формиран афирмативан став код студената, кадета и припадника полиције о концепту РПЗ.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- анализирати постојеће стање у школовању, обуци и стручном усавршавању у погледу садржаја наставних планова и програма који третирају област РПЗ;
- у континуитету унапређивати наставне планове и програме из ове области;
- повећати обим наставних садржаја из области РПЗ у наставном плану и програму основне полицијске обуке;
- проводити стручно усавршавање припадника МУП-а у складу са исказаним потребама организационих јединица у области РПЗ;
- проводити стручно усавршавање наставника и тренера у циљу подизања нивоа оспособљености за извођење обуке;
- организовати студијске посјете земљама код којих је концепт РПЗ развијен у пуном капацитету;
- унапређивати садржај стручне литературе на пољу РПЗ.

ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 2.

РАДИТИ НА ПОВЕЋАЊУ УЧЕШЋА ДРУШТВЕНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ПРОЦЕСУ УОЧАВАЊА И ПАРТНЕРСКОГ РЈЕШАВАЊА БЕЗБЈЕДНОСНИХ ПРОБЛЕМА.

Пројектни задатак 2.1.

Унаприједити сарадњу са надлежним министарствима Владе Републике Српске у циљу успостављања механизма који ће обезбиједити веће учешће локалних заједница у провођењу концепта РПЗ.

Жељени исход:

Успостављена сарадња са надлежним министарствима Владе РС и њихово активно учешће у провођењу Пројекта РПЗ у РС.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- упутити иницијативу Министарству управе и локалне самоуправе РС за доношење обавезујућег подзаконског акта о раду локалних форума за безбједност.
- пружити стручну помоћ Министарству управе и локалне самоуправе РС у изради наведеног подзаконског акта.
- упутити иницијативу одговарајућим ресорним министарствима за давање подршке у провођењу Пројекта РПЗ у РС (Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство просвјете и културе, Министарство породице, омладине и спорта, Министарство финансија, итд.).

Пројектни задатак 2.2.

Интензивирати сарадњу са грађанима на нивоу локалних заједница.

Жељени исход:

Успостављени механизми за веће учешће локалних заједница у провођењу концепта РПЗ.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- организовати редовне радне састанке са грађанима на нивоу локалних заједница, којима би присуствовали представници локалне заједнице: градских – општинских власти, мањинских заједница, представници мјесних заједница, представници заједница етажних власника, вјерских службеника, радници полиције, представници НВО, представници удружења родитеља,

- представници организација младих, представници медија, школских установа, ватрогасних друштава, домова здравља, међународних организација, итд.;
- развити механизме у циљу одавања признања заслужним грађанима, групама грађана, удружењима, правним лицима и другим друштвеним субјектима који су остварили посебне резултате у овој области (пријем код министра или неког другог руководног радника МУП-а, писмене захвалнице или похвале, новчана награда и сл.);
 - развити свијест о неопходности предузимања мјера од стране сваког грађанина на заштити личне и имовинске безбједности (постављање видео надзора и различитих алармних система, закључавање стамбених зграда, освјетљење појединих дијелова града и паркинг простора, семинари, предавања, едукације и сл.);
 - истицати позитивне примјере из праксе и начине на основу којих се на најефикаснији начин може доћи до релативног или потпуног рјешавања различитих безбједносних, као и проблема комуналне превенције.

Пројектни задатак 2.3.

У партнерству са заједницом унаприједити механизме за превенцију, идентификацију и рјешавање безбједносних проблема, укључујући и област комуналне превенције.

Жељени исход:

Унапријеђен рад локалних форума за безбједност заједнице као и других формалних и неформалних видова партнерства са заједницом.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- успоставити механизме за прикупљање информација о безбједносним проблемима;
- регулисати најважније параметре о одрживости форума за безбједност, међу којима су статут, унутрашњи састав чланова форума, временски оквири одржавања састанака, техничке потребе и све остале недоумице које се тичу егзистенције и рада локалних форума за безбједност заједнице;
- подстицати и јачати формалне и неформалне облике сарадње и комуникације са различитим друштвеним сегментима и грађанима (мјесним заједницама, заједницама етажних власника, НВО исл.), учествовати у реализацији различитих културно-умјетничких и спотских манифестација, те дружења неформалног карактера;
- наставити и унаприједити реализацију већ започетих превентивних пројеката (Рад полиције у мултиетничким срединама, Школски полицајац, Дани отворених врата и сл.).

ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 3.

ПОБОЉШАТИ ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДА ПОЛИЦИЈЕ ЈАВНОСТИ И ПОВЕЋАТИ ПОВЈЕРЕЊЕ ГРАЂАНА У ПОЛИЦИЈУ.

Пројектни задатак 3.1.

Унаприједити механизме за размјену информација са заједницом.

Жељени исход:

Повећена отвореност полиције према заједници и добијање повратних информација.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- успоставити бољу сарадњу портпарола са електронским и штампаним средствима информисања, те правовремено ажурирати електронску страницу МУП РС (већа информисаност, контакт, питања, одговори, савјет, упутства и сл.);
- сачињавање и дистрибуција информативних и едукативних материјала о партерству полиције и заједнице и њихова дистрибуција (на различите начине);
- организовање промотивно-превентивних кампања и њихово медијско представљање;
- дефинисати стандарде просторија намјењених за пријем грађана;
- израдити пројектну документацију за опремање просторија за пријем грађана у складу са дефинисаним стандардима у полицијским станицама гдје је то потребно;
- унаприједити процедуре професионалног и хуманог поступања са жртвама криминалитета, уз пружање правно-безбједносних савјета и информисање о току и резултатима истраге;
- професионално се односити према представкама, жалбама и другим примједбама на поступања припадника МУП-а и грађанима пружати повратне информације о исходима поступака.

Пројектни задатак 3.2.

Развити механизме за испитивање осјећаја безбједности грађана и степена повјерења у полицију.

Жељени исход:

Установљени начини испитивања и мјерења става и мишљења јавности о личној и општој безбједности и раду полиције у локалној заједници.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- дефинисати анкетна питања којима ће се испитивати осјећај безбједности, безбједносни проблеми и перцепција грађана о полицији;
- редовно проводити анкете локалног, регионалног и републичког нивоа;
- искористити присуство формалним и неформалним састанцима и окупљањима грађана у локалној заједници у циљу сагледавања осјећаја безбједности и повјерења у полицију.

Пројектни задатак 3.3.

Одредити приоритете и начине полицијског дјеловања у складу са потребама заједнице.

Жељени исход:

Благовремена и адекватна реакција на бази реалне процјене безбједносне ситуације и потреба заједнице.

Активности које се морају провести за успјешну реализацију пројектног задатка:

- на основу размјене информација са заједницом и анализе осјећаја безбједности грађана рангирати приоритете у раду полиције;
- идентификоване и рангиране проблеме рјешавати методама Маркетинга безбједности, те САРА (скенирање, анализа, одговор и процјена) и осталим сличним методама;
- унаприједити механизме за брзо реаговање у случајевима безбједносних догађаја који посебно оптерећују и угрожавају заједницу (планови блокаде одређених подручја, планови пружања помоћи у случајевима елементарних непогода, итд.).

IV ПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА – ПРАЋЕЊЕ И ПРОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Пројекат за рад полиције у заједници у Републици Српској за период 2012-2015. године тежи институционализацији РПЗ и даљој трансформацији ове области у МУП РС, повећању учешћа друштвене заједнице у процесу уочавања и партнерског рјешавања безбједносних проблема, те побољшању представљања рада полиције јавности и повећању повјерења грађана у полицију. У том смислу, од суштинског значаја је јасно позиционирање РПЗ у систему рада полиције, прихваћеност и популарност полицијске професије, идентификација и препознавање значаја и улоге контакт полицајаца, те стварање партнерског односа између полиције и грађана. Наведене претпоставке позитивно ће се одразити на количину и квалитет безбједносних информација прикупљених оваквим начином рада. Анализирањем и коришћењем таквих информација полиција ће, у партнерском односу са грађанима, дугорочно моћи да остварује боље резултате на пољу спречавања и сузбијања криминалитета и других друштвено штетних појава.

Прва активност након доношења Пројекта је сачињавање акционог плана за реализацију Пројекта са јасно дефинисаном динамиком реализације сваке активности, носиоцима задатака и показатељима успјешности, како би се могло вршити квалитетно праћење и процјена реализације.

Након сачињавања акционог плана за провођење Пројекта биће формиран Тим за реализацију Пројекта са следећим задацима:

- контрола, праћење и процјена реализације планираних активности;
- обрада и систематизовање приједлога за допуну акционог плана;
- пружање стручне помоћи носиоцима конкретних задатака приликом реализације истих;
- сачињавање извјештаја и информација о реализацији акционог плана.

Основа за израду акционог плана су постављени пројектни циљеви, пројектни задаци и активности за њихову реализацију који су шематски приказани како слиједи:

МИСИЈА

Полиција Републике Српске, на бази стратешког планирања и дјеловања, биће посвећена даљем јачању и повећању повјерења заједнице у полицију и унапређењу њихове безбједности, без обзира на расно, етничко-национално поријекло, вјеру, пол или доб, уз једнако и професионално поступање према свима, у складу са њиховим потребама. Такође, константно ће радити и на јачању осјећања личне безбједности, као и безбједности локалне заједнице, развијању продуктивнијих односа са медијима и бољем представљању полицијског рада јавности, те промовисању и разумијевању овлашћења и улоге полиције у заједници којој служи.

ПРОЈЕКТНИ ЦИЉ 1.

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗОВАТИ РПЗ И НАСТАВИТИ ТРАНСФОРМАЦИЈУ ОВЕ ОБЛАСТИ У МУП РС

Организационо уредити структуру полиције која ће промовисати и ефикасно проводити принципе РПЗ.

Описати дјелокруг рада орг. јединица и радних мјеста у оквиру организационе структуре полиције са јасно постављеним обавезама на провођењу принципа РПЗ.

Развити критеријуме за процену рада полиције у области РПЗ.

Унаприједити оперативно превентивни рад полиције.

У континуитету проводити школовање, обуку и стручно усавршавање у циљу подизања стручне оспособљености свих структура полиције за успјешно провођење РПЗ.

Унаприједити сарадњу са надлежним министарствима Владе Републике Српске у циљу успостављања механизма који ће обезбиједити веће учешће локалних заједница у провођењу концепта РПЗ.

Интензивирати сарадњу са грађанима на нивоу локалних заједница.

У партнерству са заједницом унаприједити механизме за превенцију, идентификацију и рјешавање безбједносних проблема, укључујући и област комуналне превенције.

Унаприједити механизме за размјену информација са заједницом.

Развити механизме за испитивање осјећаја безбједности грађана и степена повјерења у полицију.

Одредити приоритете и начине полицијског дјеловања у складу са потребама заједнице.

-формирати Тим за реализацију Пројекта;
-систематизовати радна мјеста инспектора за превенцију у Управи полиције;
-унаприједити улогу и проф. оквир рада постојећих инспектора координатора у ЦБ;
-у складу са потребама повећати број РПЗ полицајаца у срединама у којима дјелују;
-успоставити рад РПЗ полицајаца у урбаним срединама у којима постоји потреба;
-по потреби сист. нова радна мјеста у склопу којих би се пол. служ. бавили пословима РПЗ

-кроз Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у МУП РС у поглављима "дјелокруг и надлежност организационих јединица" и "опис послова и задатака" предвидјети и послове из области РПЗ;
-инструментним актима министарства прецизније дефинисати све обавезе, послове и активности у области РПЗ.

-формирати радну групу за доношење критеријума процене и вредновања рада полицијских службеника за РПЗ;
-развити, усвојити и пустити у рад ново апликативно рјешење обраде података и извјештавања које омогућава квалитетније праћење рез. остварених у области РПЗ;
-прикупљати информације од стране руководиоца о раду РПЗ полицајаца на одређеном подручју путем интервјуа са грађанима

-обезбједити афирмативан однос руководних радника према полицајцима у позорничкој и патролној дјелатности;
-обезб. присуство истих пол. у позорничкој и патролној дјелатности на истом подручју;
-унаприједити и развити криминалистичку превенцију;
-унаприједити механизме за бољу размјену безбједносних информација између полицијских службеника у оквиру полицијске станице.

-анал. постојеће стање у школ., обуци и стручном усавр. у погледу садржаја наст. планова и програма који третирају област РПЗ;
-у континуитету унапређивати наставне планове и програме из ове области;
-повећати обим наст. садржаја из области РПЗ у наст. плану и програму осн. пол. обуке;
-проводити стр. усавр. прип. МУП-а у складу са исказаним потр. орг. јед. у области РПЗ;
-проводити стр. усавр. наст. и тренера у циљу подизања нивоа осп. за извођење обуке;
-орг. студијске посјете земљама код којих је концепт РПЗ развијен у пуном капацитету;
-унапређивати садржај стручне литературе на пољу РПЗ.

-упутити иницијативу Министарству управе и локалне самоуправе РС за доношење обавезујућег подзаконског акта о раду локалних форума за безбједност;
-пружити стр. помоћ Мин. управе и локалне самоуправе РС у изради нав. подзаконског акта;
-упутити иницијативу одгов. ресорним мин. за давање подршке у провођењу Пројекта РПЗ у РС (Мин. здравља и соц. заштите, Мини. просвјете и културе, Мин. породице, омладине и спорта, Мин. финансија, итд.).

-организовати редовне радне састанке са грађанима на нивоу локалних заједница;
-развити механизме у циљу одавања признања заслужним грађанима, групама грађана, удруж., правним лицима и другим друш. суб. који су остварили посебне резултате у овој области;
-разв. свјест о неопходности пред. мјера од стране сваког грађ. на заштити личне и имов. безб.;
-истичати поз. примјере из праксе и начине на основу којих се на најефикаснији начин може доћи до релативног или потпуног рјеш. разл. безб., као и проблема кому. превенције.

-успоставити механизме за прикупљање информација о безбједносним проблемима;
-регулисати најважније параметре о одрживости форума за безбједност;
-подстицати и јачати формалне и неформалне облике сарадње и комуникације са различитим друштвеним сегментима и грађанима;
-наставити и унаприједити реализацију већ започетих превентивних пројеката (Рад полиције у мултиетничким срединама, Школски полицајац, Дани отворених врата и сл.).

-успоставити бољу сарадњу портпарола са електронским и штампаним средствима информисања, те правремено ажурирати електронску страницу МУП РС;
-сачињавање и дистрибуција инф. и едук. матер. о партнерству полиције и заједнице;
-организовање промотивно-превентивних кампања и њихово медијско представљање;
-дефинисати стандарде просторија намјењених за пријем грађана;
-израдити пројектну документацију за опремање просторија за пријем грађана;
-унаприједити процедуре професионалног и хуманог поступања са жртвама криминалитета;
-професионално се односити према представкама, жалбама и другим примједбама на поступања припадника МУП-а и грађанима пружати повратне информације о исходима поступања.

-дефинисати анкетна питања којима ће се испитивати осјећај безбједности, безбједносних проблема и перцепција грађана о полицији;
-редовно проводити анкете локалног, регионалног и републичког нивоа;
-искористити присуство формалним и неформалним састанцима и окупљањима грађана у локалној заједници у циљу сагледавања осјећаја безбједности и повјерења у полицију.

-на основу размјене информација са заједницом и анализе осјећаја безбједности грађана рангирати приоритете у раду полиције;
-идентификоване и рангиране проблеме рјешавати мет. Маркетинга безб., те САРА;
-унаприједити механизме за брзо реаговање у случајевима безбједносних догађаја који посебно оптерећују и угрожавају заједницу .

ПРО. ЦИЉ 2.

ПОВЕЋАТИ УЧЕШЋЕ ДРУШ. ЗАЈ. У ПРОЦЕСУ УОЧАВАЊА И ПАРТНЕРСКОГ РЈЕШАВАЊА БЕЗБ. ПРОБ.

ПРО. ЦИЉ 3.

ПОБОЉШАТИ ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДА ПОЛИЦИЈЕ ЈАВНОСТИ И ПОВЕЋАТИ ПОВЈЕРЕЊЕ ГРАЂАНА У ПОЛИЦИЈУ.

У циљу провођења Пројекта приоритетан задатак је успостављање структуре полиције која ће промовисати и ефикасно примјењивати основне принципе рада полиције у заједници и на тај начин омогућити провођење постављених пројектних циљева, задатака и конкретних активности.

Такође, полиција мора унаприједити механизме за мјерење успјешности реализације властитих идеја и активности које предузима у области РПЗ. Критеријуми за праћење и процјену остварених резултата су различити и треба да уваже величину полицијског апарата те степен промјене у односу на традиционални начин полицијског рада. Квалитетно и систематско праћење реализације пројектних начела рада полиције у заједници и доступност јавности остварених резултата допринијеће придобијању веће подршке грађана и бољем ангажману свих друштвених сегмената на рјешавању идентификованих проблема, те иницирању нових начина и модела за унапређење партнерског односа између полиције и локалне заједнице. Оваквим начином рада стварају се претпоставке за проактивно дјеловање полиције, што само по себи захтјева препознавање и успостављање нових критеријума успјешности.

Рад полиције у заједници је нарочито осјетљив приликом његовог вредновања и оцјењивања, јер је тешко прецизно измјерити опадање страха од криминалитета, превенцију, квалитет и ниво партнерских односа између полицијских службеника и грађана, као и степен ангажованости једних и других на рјешавању проблема у заједници и сл. Међутим, сигурно је да ће успјешно провођење концепта РПЗ довести до значајних резултата у области превенције криминалитета и повећања осјећаја безбједности, те подизања укупног нивоа квалитета живота у локалној заједници. Мишљења и ставови грађана о видљивом напретку у провођењу Пројекта важан су извор информација и критеријум процјене њене реализације.

Битна компонента РПЗ је и партнерство, због чега је од самог почетка провођења Пројекта потребно процјењивати и мјерити врсту и начине партнерских односа између полицијских службеника и локалне заједнице. Дакле, мјерила полицијске успјешности на плану провођења пројектних начела свакако су квантитет и квалитет оствареног контакта са грађанима и другим друштвеним субјектима. Наиме, грађани се неће ангажовати у активностима у којима ће осјећати страх или неповјерење. То значи да полиција треба приоритетно да ради на придобијању грађана за различите облике сарадње, што ће бити још један од критеријума за праћење и процјену рада полиције у заједници.

Степен познавања безбједносних проблема локалне заједнице од стране полицијских службеника и ниво њихове укључености у рјешавање идентификованих проблема један је од критеријума за праћење и процјену. Због тога велики значај има повремена провјера њиховог познавања безбједносне проблематике на подручју у којем раде.

Као још једно од релевантних мјерила успјешности рада полиције у заједници јесте интензитет и квалитет комуникације између полицијских старјешина и полицијских службеника. У склопу ове промјене неопходно је да се досадашњи вид комуникације (издавање конкретних задатака и извјештавање о извршењу тих задатака) подигне на виши ниво, како би полицијски службеници могли интензивније учествовати у процесу предлагања, процјењивања и одлучивања у области РПЗ.

У складу са вишегодишњим активностима које се проводе у области рада полиције у заједници у МУП РС, неопходно је унаприједити начин вредновања нивоа успјешности реализације постојећих пројеката, а посебно остварене резултате и ангажовање полицијских службеника задужених за наведену област полицијског дјеловања, првенствено РПЗ полицајаца.

Иако настоји да пружи одговоре на бројна безбједносна питања рад полиције у заједници није и не може представљати рјешење за све проблеме нити се уз помоћ њега лако долази до видљивих резултата. Оно што овај начин рада нуди и пружа јесу прве, значајне и конкретне активности усмјерене ка многим правцима, које ће резултовати јачањем осјећаја заједништва и повјерења између полиције и локалне заједнице. У том смислу, грађане који живе на једном подручју РПЗ полицајци ће ујединити у заједничким напорима и настојањима да се унаприједи безбједност, међуљудски односи и квалитет живота у локалној заједници. На тај начин, одређено подручје постаће безбједније и знатно повољније за живот, а грађани ће у директном контакту са полицијским службеницима износити своје приједлоге, идеје и савјете.

Дакле, основа филозофије рада полиције у заједници почива на идеји да су сви који живе на једном микроподручју одговорни за укупан квалитет живота на том истом подручју. Из таквог става произилази основно питање које се тиче рада полиције у заједници: шта сви чланови заједнице, појединачно и колективно, могу учинити да би дали пуни допринос унапређењу безбједности и укупног квалитета живота? Жељени исход може се постићи само унапређењем међусобне комуникације, партнерства и уважавања, јер је то једини пут ка безбједном и спокојном животу свих чланова заједнице.

ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА

За провођење овог Пројекта нису потребна додатна финансијска средства и исти се успјешно може реализовати у оквиру редовних буџетских средстава којима располаже Министарство унутрашњих послова Републике Српске, те дијелом путем донација међународних организација.